

V § 6 ubládá cit. zákon každému voliči povinnost zúčastniti se volby. Z této zásadní povinnosti připouští však sub lit. a-e některé výjimky, jež mají vesměs ten smysl, že nechce uložením této povinnosti uvalovati na voliče takové břemeno, jež by jej přespříliš zatěžovalo. Uznává tedy, že určitou menší míru oběti jest volič vždy povinen své voleb. povinnosti přinést, nechce však, aby tato míra byla přílišná. Pokud jde o vzdálenost voliče v den volby od místa volby, stanovil za maximum této oběti dostaviti se z místa bližšího než 100 km. Že velikost oběti dostaviti se ze vzdáleného místa do místa volby nezávisí na tom, jak jsou obě tato místa od sebe vzdálena ve vzdušné čáře, jest zcela jasné. Často jsou tu v přímé linii v cestě řeky, jezera, horstva a pod., a osoba, jež má se dostaviti do místa volby z místa svého pobytu, musí vykonati cestu třeba několikrát větší, než činí vzdušná čára obou těchto míst. Pak ovšem ukládalo by se voličům nestejné břemeno, kdyby se žádalo splnění volební povinnosti i od takových, kdož by musili vykonati cestu mnohem větší než 100 km a nežádala by se stejná oběť na těch, kdož by měli možnost dostaviti se k volbě po přímé komunikaci právě jen 100 km dlouhé. Z úvah těch tedy jde, že v § 6 cit. zák. vzdálenost nejméně 100 km neznamená vzdálenost ve vzdušné čáře, nýbrž délku cesty, již jest třeba uraziti. Poněvadž však nař. rozhodnutí založeno jest na názoru opačném, bylo je zrušiti podle § 7 zák. o ss.

K tomu dlužno ještě podotknouti, že na vývody odv. spisu, dovozu-
jící, že mezi oběma jmenovanými obcemi jest i nejbližší komunikační
spojení kratší 100 km, nebylo lze vzíti zřetele, poněvadž důvod takovýto v nař. rozhodnutí obsažen není a st-li tedy nebyla dána možnost
proti takovému odůvodnění se brániti.

Č. 7190.

Cesty. — Řízení před nss-em (Morava): Politickým stranám nepřisluší stížní legitimace proti rozhodnutí zv-u mor., kterým tento v dohodě s osp-ou ustanovil členy správní komise pro silniční okres.

(Nález ze dne 31. března 1928 č. 25.973/26.)

Prejudikatura: Boh. A 6684/26.

Věc: Okresní vedení strany Bund der Landwirte ve Št. proti moravskému zemskému výboru v Brně o složení silniční správní komise.

Výrok: Stížnost se odmítá jako nepřipustná.

Důvody: Ve schůzi z 10. dubna 1926 usnesl se mor. zv odvolati dosavadní správní komisi silničního okresu št-ského, nahraditi ji novou správní komisí a rozdělití počet členů na jednotlivé politické strany vzhledem k výsledku posledních voleb do Nár. Shrom. v soudním okrese št-ském, při čemž měli na stranu něm. agrárníků připadnouti tři členové. Toto své usnesení sdělil osp-é ve Št. s dotazem, zda s ním souhlasí a se žádostí, aby v kladném případě pol. strany vyzvala, by podaly návrhy na jmenování zástupců ve správní komisi.

Osp ve Št., vyžádavši si příslušné návrhy od jednotlivých pol. stran, při čemž stěžující si strana nominovala 3 kandidáty, sdělila zv-u při-

pisem z 23. června 1926, že s jeho shora uvedeným usnesením souhlasí a navrhla nové kandidáty do správní komise silničního okresu, při tom však za stěžující si stranu jen dva za členy.

Na to vydal mor. zv nař. rozhodnutí, v němž prohlásil, že v dohodě s osp-ou ve Št. usnesl se odvolati nynější správní komisi silničního okresu št-ského, nahraditi ji novou správní komisí a jmenovati jejími členy osoby navržené osp-ou, tedy ze stěžující si strany pouze členy dva.

O stížnosti uvážil nss toto:

Stížnost tuto podává okresní vedení strany »Bund der Landwirte, politische Partei des deutschen Landvolkes« ve Št., tedy orgán polit. strany čili organisace. Nss vyslovil již v nál. Boh. A 6684/26, že politické strany (organisace) mají právní osobnost, t. j. jsou způsobilé býti subjekty práv a závazků jen potud, pokud jim to zákon přiznává. Při názoru tomto setrval nss i v daném případě. Mohla by proto i v daném případě stěžující si polit. strana býti uznána za způsobilou vystupovati jako procesní strana, t. j. jako st-lka jedině tenkrát, kdyby jí zákon nějaký v řízení o složení správní komise okresu silničního přiznával nějaká práva nebo ukládal nějaké závazky. Jest proto hned z předu poukázati na to, že pouhým usnesením zv-u a osp-é právní osobnost a procesní způsobilost stěžující si strany pro dané řízení založeny býti nemohly.

Jediné zákonné ustanovení, které se zabývá zřizováním správní komise pro silniční okres, t. j. správního orgánu, který má v případě rozpuštění okr. silničního výboru vésti záležitosti a funkce tohoto rozpuštěného výboru, jest předpis § 57 silničního zák. mor. z 30. září 1877 č. 38 z. zák. mor. Kompetence ke zřizování takového správního orgánu přiznává se tu zv-u v dohodě s osp-ou, a není tu ani zmínky o tom, že by komukoli jinému příslušela jakákoli ingerence na zřizování tohoto orgánu nebo právo stížnosti proti aktu zřizovacímu. Již proto nelze připustiti, že by takovéto právo mohlo příslušeti politickým stranám, a nemohlo by jim příslušeti ani, kdyby bylo lze vůbec mluvit o tom, že tyto polit. strany jsou zástupci zájmových skupin, jimž příslušelo právo volby členů okr. siln. výborů, neboť v daném případě nešlo vůbec o zřízení okr. siln. výboru, nýbrž o zřízení správního orgánu na místo rozpuštěného výboru; v tomto řízení, jak již řečeno, zákon nikomu, a tedy ani jmenovaným zájmovým skupinám postavení procesní strany nepřiznal.

Poněvadž tedy stěžující si polit. straně v řízení, z něhož vyšlo nař. rozhodnutí, žádné právo nepřislušelo, nedostává se také straně té pro řízení to právní osobnosti a způsobilosti vystupovati v roli st-lky.

Č. 7191.

Zabírání budov k účelům veřejným. — Vojenské věci: I. I po vydání zák. č. 225/1922 a 118/1924 lze místnosti pro soukromé ubytování voj. gázisty zabratí podle zák. č. 304/1921, pokud toho žádá veř. zájem. — II. Pouhá dočasná přestávka v užívání místností za živn. provozovnu sama o sobě ještě neznamená, že stran místností těch neplatí vylučovací důvod podle § 10, odst. 3. č. 1 zák. č. 304/1921.

(Nález ze dne 31. března 1928 č. 3418.)